

POLITIEK PAMFLET

Presentatie drie informatieve boeken

Explosieve en exclusieve informatie over alle facetten van vuurwerk

Internationaal Perscentrum Nieuwspoort

Lange Poten 10

2511 CL Den Haag

Maandag 8 december 2008

Tijdstip: 13:00- 15:00 uur

Niet te publiceren voor maandag
8 december 2008, 15:00u

Aanvullende informatie bij:

Drs J.L. Meijering, auteur

M: 06-53728157

T: 050-3118888

E:johanmeijering@home.nl

ONDER EMBARGO

Realisatie: Uitgeverij Elikser B.V. te Leeuwarden. De drie vuurwerkboeken worden uitgegeven onder auspiciën van de Stichting Staakt het Vuren in samenwerking met De Vrienden van de Stichting.

Contact met de Stichting Staakt het Vuren: info@staakthetvuren.nl, Paul Steverink, voorzitter: 050-5712005 Website: www.staakthetvuren.nl

VUURWERK ALS 'CLUSTERBOM'

Dit schema geeft een overzicht van de problemen en de schadelijke gevolgen van het afsteken van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling. Vuurwerk werkt als een clusterbom en katalysator; eenmaal afgeschoten volgt een spin-off van: Verspilling-misdaad-geweld-milieu & gezondheidschade-ongevallige handel-geweld. Elke spin-off spat uiteen in splinters die de Nederlandse samenleving treffen.

Overzicht van de problemen als gevolg van het afsteken van vuurwerk

Stichting Comité Staakt het Vuren
De heer P. Steverink, voorzitter
Moesstraat 20
9717 JW Groningen

Nijmegen, 19 november 2008

Geachte heer Steverink,

Allereerst onze dank voor de uitnodiging voor het symposium 'Staaks het vuren' op 10 december a.s. in de Oosterpoort te Groningen, waar ook een van onze leden spreekt.

Tijdens de afgelopen ledenvergaderingen van het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (NOG) is door Prof. dr J.S. Stilma naar voren gebracht dat alleen het verbieden van het afsteken van vuurwerk door privé gebruikers geleid heeft tot een drastische daling van vuurwerkletsels (Australië, Ierland). Hij pleit daarom voor een krachtige stellingname door het NOG om privé-vuurwerk te verbieden in Nederland.

Het NOG bestuur kan zich scharen achter deze stellingname, echter de werkelijkheid van de komende jaarwisseling laat zien dat dit verbod er vooralsnog niet is. Sterker nog de beperking van vuurwerkgebruik op 31 december 2008 tussen 22.00 en 02.00 uur op 1 januari 2009 heeft het niet gehaald omdat de politie en openbare ordediensten dit niet kunnen handhaven. Derhalve is op 31 december a.s. al vanaf 10.00 uur het afsteken van legaal vuurwerk toegestaan. Voorlopig biedt een vuurwerkbril de beste oogbescherming bij het afsteken van en kijken naar vuurwerk.

Het NOG neemt dit jaar het initiatief tot een vuurwerkbril actie in samenwerking met de firma Vuurwerk Preventie met hun product Fire Googs. De reden om met deze firma de vuurwerkactie op te zetten is gelegen in het feit dat deze firma ook kinderbrillen levert, voldoet aan alle wettelijke eisen en een goed marketingbeleid voert met trendy materiaal (posters, displays, prijsvraag) om uiteindelijk zoveel mogelijk brillen te verspreiden. Als voorbeeld hebben zij o.a. zo'n 100.000 brillen in kerstpakketten weten te krijgen.

Om beter dan voorafgaande jaren oogletsels door vuurwerk landelijk te inventariseren, nodigt het NOG haar leden uit om gedurende de week van 29 december tot en met 4 januari deel te nemen aan een vuurwerkletsel enquête waarin op eenvoudige wijze het aantal en de ernst van oogletsels door vuurwerk in de oogartsenpraktijk kan worden aangegeven. De daarvoor bestemde enquête formulieren worden medio december naar onze leden verstuurd. Op de komende NOG jaarvergadering zullen wij verslag uitbrengen van de gezamenlijke bevindingen.

Het NOG bestuur nodigt alle oogartsen uit om net als vorig jaar mee te doen met deze actie, om het risico op oogletsels te verminderen.

Namens het bestuur NOG,

Drs J.T.H.N. de Faber,
Voorzitter

Cc: Drs B.A.E. van der Pol, oogarts

BALANS OPMAKEN

Conclusies

De jaarwisseling 2007/2008

De jaarwisseling 2007/2008 gaat de geschiedenis in als een mistige oudejaarsnacht vol incidenten. De politie had de handen vol aan rescoppers. De oudejaarsviering veranderde sommige delen van Nederland in een waar slagveld. Gedurende de hele oudejaarsdag en vaak ook al in de dagen daarvoor, leken steden veranderd in oorlogsgebieden. Brandweer en ambulance medewerkers moesten onder politiebewaking hun zware werk doen. De politie verrichtte 1.500 aanhoudingen. Er waren 1.100 geregistreerde gewonden.

Met vuurwerk als wapen werd brand gesticht in 22 scholen, in huizen, auto's en bomen. Er werden honderden bushokjes, duizenden afvalcontainers, talrijke verkeersborden en lantaarnpalen vernield. In Den Haag alleen al rukte de brandweer 800 keer uit. Er werd ook buitensporig geweld gepleegd tegen hulpverleners, politie en tussen mensen onderling. Jaarlijks vallen er 1 à 2 dodelijke slachtoffers. Daarnaast melden oogartsen dat de laatste jaren 600 jongeren en kinderen ernstig oogletsel hebben opgelopen bij het kijken naar het afsteken van vuurwerk. Ook de hoeveelheid fijn stof in de vroege morgen van 1 januari 2008 was vele malen hoger dan de toegestane 50 microgram per kubieke meter. De maximale uurgemiddelde concentratie in stedelijke gebieden bij de jaarwisseling 2007/2008 was 962 microgram per kubieke meter. Ook overtroffen de meeste knallen de pijngrens van het gehoor, waarbij een knal van ongeveer 140 decibel blijvende gehoorschade veroorzaakt.

Hoogtepunt bij de nieuwjaarsviering

Het afsteken van vuurwerk is het hoogtepunt van veel Nederlanders bij de nieuwjaarsviering. Velen verheugen er zich een heel jaar lang op en besteden hun spaargeld om tijdens oud en nieuw zelf vuurwerk af te steken. Het is zeker niet bedoeld om boze geesten te verjagen, maar vooral om plezier te beleven aan de spanning die het zelf afsteken van vuurwerk met zich meebrengt en om te genieten van de kleur, knal en lichteffecten. De oooohs en aaaahs vliegen door de lucht want de kleurenpracht is schitterend en imponerend. Naar schatting is 25% van de Nederlandse bevolking consument van vuurwerk.

De keerzijde van deze medaille zijn de enorme problemen die de vuurwerktraditie in Nederland met zich meebrengt. Deze zijn in de voorgaande hoofdstukken van dit boek beschreven. Ondanks de intentie om van de jaarwisseling een onvergetelijk feest te maken druisen de gevolgen van de wijze waarop we dit doen in tegen de Nederlandse Grondwet. Sinds de jaren 60 is het afsteken van vuurwerk bij de jaarwisseling toegenomen. Op veel plaatsen, vooral in de steden, is tegelijk met deze toename het onschuldige volksfeest veranderd in chaotische gebeurtenissen. Voor ons is het duidelijk dat doorgaan op de weg van toenemend gebruik van consumentenvuurwerk geen veilige toekomst heeft. In dit hoofdstuk geven wij kritiek op de aanpak van de problemen rondom het vuurwerkbeleid en bieden hiervoor goede oplossingen voor de toekomst aan. We zouden graag zien dat de bevolking kan

blijven kijken naar de kleurenpracht van vuurwerk, terwijl zij zelf geen vuurwerk meer afsteken. Ons voorstel is het invoeren van professionele, milieuvriendelijke en gezondheidsveilige vuurwerkshows. Om deze omwenteling tot een win-winsituatie voor alle betrokken partijen mogelijk te maken, is er een overgangperiode nodig. In hoofdstuk **13 Aanbevelingen** presenteren wij onze ideeën en adviezen.

Daling aantal vuurwerkconsumenten

Het percentage gebruikers van vuurwerk neemt jaarlijks af. Daarentegen stijgt de jaarlijkse omzet. Geconcludeerd kan worden dat steeds minder mensen meer consumeren en er een toename valt te verwachten van het aantal mensen dat tegen het afsteken van consumenten-vuurwerk is.

De Nederlandse Grondwet, de Europese Unie en de Nederlander

De Grondwet biedt grondrechten voor de Nederlandse bevolking ter bescherming van de gezondheid en voorkoming van wanordelijkheden. De zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land, de bescherming en verbetering van het milieu en de bevordering van de volksgezondheid. Aangezien bij de jaarwisseling de veiligheid en gezondheid voor iedere Nederlander niet kan worden gewaarborgd verwijzen we naar de in hoofdstuk 7.2.1 reeds genoemde grondrechten van de Nederlandse Grondwet.

In Europees verband zet de Europese Unie zich onder meer in voor de duurzame ontwikkeling van Europa, op basis van onder meer een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu.

5 *Het afsteken van vuurwerk druist in tegen de grondregels van Nederlandse Grondwet en die van de Europese Unie.*

Overschrijding wettelijke geluidsnormen

De verhoging van de geluidsnorm is in strijd met artikel 22 lid 1 van de Nederlandse Grondwet: 'De overheid treft maatregelen ter bevordering van de gezondheid.' Overschrijding van de wettelijk toegestane normen via uitzonderingsregels boven de menselijke pijngrens van 120 decibel zijn een gevaar voor de volksgezondheid en daarmee in strijd met de Nederlandse Grondwet.

Schade aan het milieu, de flora en de fauna en de gezondheid van de mensen.

De grote hoeveelheid vuurwerk die afgestoken wordt, vormt een enorme donkere gifwolk boven Nederland. Deze brengt schade aan het milieu, de flora en fauna en de gezondheid van mensen.

Vormen van geweld

Het geweld, gecombineerd met hard geluid, veroorzaakt bij een deel van de consumenten een kettingreactie van gekte. Er is een explosieve toename van 'hufterigheid'. Het geweld tegen bijvoorbeeld de politie is de afgelopen tien jaar met 600% gestegen. In de volksmond wordt gesproken van een trend, een modeverschijnsel, 'korte lontjes'. Het afsteken van vuurwerk wordt gebruikt als vrijbrief voor agressief en destructief gedrag, meestal in combinatie met overmatig alcoholgebruik, groepsdruk en machogedrag.

Kosten jaarwisseling

De kosten van de directe en indirecte schade worden geschat op jaarlijks een miljard euro.

Terugkerende problemen

Ernstige steeds terugkerende problemen zijn geconstateerd bij zowel de productie, regels en wetten, de verpakking, de opslag, het vervoer en de georganiseerde misdaad in de illegale vuurwerkhandel. De vuurwerktraditie wordt gebruikt als een dekmantel waaronder, ogenschijnlijk ongestoord, criminelen hun gedrag kunnen botvieren. De pakkans om met politie en justitie in aanraking te komen is gering.

Alle gevolgen van het afsteken van vuurwerk en de impact die deze hebben op de samenleving zijn moeilijk te overzien. Het is nodig dat er een volledige aanpak van deze problematiek komt.

Vuurwerk grootste katalysator

Het gebruik van vuurwerk door consumenten is de grootste katalysator van de problemen bij de jaarwisseling.

Meningen van Nederlanders

Uit onderzoek eind 2007 van GroenLinks blijkt dat veel Nederlanders zich ernstig bezorgd maken over de ontwikkelingen tijdens de nieuwjaarsvieringen. Ongeveer de helft van de Nederlanders vindt dat het afsteken van consumentenvuurwerk moet worden verboden. 45% wil geen afsteekverbod op consumentenvuurwerk. 5% van de bevolking heeft hierover geen mening. In Nederland zoeken nu veel inwoners, politici, belangenorganisaties en de regering naar oplossingen over hoe het nu verder moet met onze vuurwerktraditie.

Meningen van politici en bevolking

Naar aanleiding van de jaarwisseling 2007/2008 met verstrekende gevolgen is het kabinet van mening dat het afsteken van consumentenvuurwerk niet verboden moet worden. In een brief van het kabinet aan de Tweede Kamer op 2 juli 2008 schrijven de ministers van VROM dr. Jacqueline Kramer en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dr. G. ter Horst: "Uit onderzoek blijkt weliswaar dat ongeveer de helft van de Nederlanders vindt dat het afsteken van consumentenvuurwerk moet worden verboden, maar dat 45% beslist geen afsteekverbod op consumentenvuurwerk wil. Het kabinet is van mening dat het afsteken van consumentenvuurwerk niet verboden moet worden."

De Tweede Kamer wil het afsteken van vuurwerk door particuliere personen niet verbieden, maar wel de vernielers aanpakken.

De Tweede Kamerfractie van de Partij voor de Dieren heeft een totaal verbod op particulier vuurwerk voorgesteld. De Tweede Kamerfracties van GroenLinks en CDA willen dat vuurwerk, afgestoken door de mensen op straat, alleen op centrale vooraf aangewezen plekken wordt afgeschoten. De Partij voor de Dieren sluit zich bij deze twee fracties aan indien besloten wordt dat er geen totaal verbod komt op het afsteken van vuurwerk door consumenten. Diverse opties staan nu ter discussie.

Onder politici zijn voorstanders om de aanvangstijd van het afsteken van consumentenvuurwerk te verzetten van tien uur 's morgens naar tien uur 's avonds. Er gaan ook stemmen op om uitsluitend vuurwerk af te steken bij vuurwerkevenementen die door de overheid worden georganiseerd.

Geconcludeerd kan worden dat er op dit moment een krappe meerderheid van de bevolking voorstander is van een verbod op het afsteken van vuurwerk. Eerder in dit hoofdstuk is geconstateerd dat steeds minder mensen vuurwerk kopen. In het algemeen wordt bij stemming in een democratische samenleving het meerderheidsprincipe gehanteerd, dat wil zeggen de helft plus één. In dit geval is het volstrekt gerechtvaardigd de Nederlandse bevolking te raadplegen en al of niet bij referendum de mening van het volk te vragen.

CONCLUSIES ONDERZOEKEN EN KRITIEK

Politieacademie

Volgens het onderzoek dat de Politieacademie heeft gedaan naar het verloop van de jaarwisseling 2007/2008 is er sprake van een serieus en structureel probleem rond de jaarwisselingen. De aanpak van de excessen van de jaarwisseling – zo wordt gesteld – blijft een zoektocht. Een aanpak dient aan te sluiten bij de aard van de onveiligheid bij de jaarwisseling. Volgens het onderzoek worden de problemen ten aanzien van het vuurwerk in beperkte mate veroorzaakt door legaal vuurwerk. Illegaal vuurwerk en zelfgemaakt vuurwerk leveren nog meer problemen op. Omdat 'handhaving al een grote opgave is bij de jaarwisseling, lijken inspanningen – die ertoe leiden dat het afsteken van vuurwerk dat nu legaal is, verboden wordt – naar de mening van de onderzoekers gedoemd te mislukken of contraproductief.'

Conclusie onderzoek Commissie overlast jaarwisseling

Volgens dit onderzoeksrapport moeten de reischoppers van vorig jaar met oud en nieuw een straatverbod krijgen om nieuwjaarsrellen te voorkomen, of ten minste nauwlettend door de politie worden gevolgd. Extra camera's, *duurder vuurwerk* en een voorbereiding door politie en gemeenten als van een risicowedstrijd bij voetbal, moeten de schade dit jaar beperken. Ook is extra inzet van politie en justitie nodig.

Ten aanzien van het vuurwerk heeft de commissie doen besluiten niet over te gaan tot advisering van het wijzigen van de afsteektijden van vuurwerk. De voordelen van het normerende signaal wegen niet op tegen de nadelen die ondervonden zullen worden wanneer de prioriteiten van politie en het Openbaar Ministerie slechts bij het tegengaan van vuurwerk liggen. De commissie wil wel dat er extra aandacht komt voor de bestrijding van overlast veroorzaakt door vuurwerk op 31 december. 'Juist bij het ongewijzigd laten van de afsteektijden van vuurwerk moet de overheid extra alert zijn daar waar vuurwerk tot overmatige overlast of zelfs tot vernielingen leidt.'

Onze reactie

De tijdsduur van het afsteken van vuurwerk verkorten zal weinig effect opleveren. Alle genoemde problemen zullen blijven bestaan. Dit idee leidt niet tot een wezenlijke verandering en is in onze ogen een lapmiddel. Het kan worden samengevat met het Nederlandse spreekwoord: 'Zachte heelmesters maken stinkende wonden.' Het idee om het afsteken van vuurwerk door publiek op straat alleen toe te staan op vooraf door de overheid aangewezen centrale plekken is levensgevaarlijk. Deze gedachte lost niets op aan de werkelijke problemen. Het is een verschuiving van de problematiek en in praktische zin onmogelijk uit te voeren. Ziet u het al voor u?

Kritiek op het vuurwerkbeleid

Een allesomvattend wetenschappelijk onderzoek van aspecten die te maken hebben met het afsteken van vuurwerk, ontbreekt. Dit is een vereiste om te komen tot politieke beslissingen gebaseerd op de werkelijke situatie. De risicofactoren nemen jaarlijks toe door de toename van het gebruik van vuurwerk en vooral illegaal vuurwerk. De wijziging van het Vuurwerkbesluit in 2006 waarbij zwaarder vuurwerk in Nederland wordt toegestaan, blijkt achteraf niet het beoogde doel te hebben bereikt om illegaal vuurwerk terug te dringen. Daarbij komt dat uit de recente onderzoeksrapporten in 2007 en 2008 van de Politieacademie is gebleken dat de politie tijdens de nieuwjaarsviering niet in staat is de inwoners in voldoende mate te beschermen tegen de vele vormen van geweld die gelijktijdig en in een relatief kort tijdsbestek plaatsvinden.

Een effectief plan om het steeds terugkerende geweld aan te pakken ontbreekt. Veiligheid en gezondheid, die iedere Nederlander worden gegarandeerd, kunnen niet worden gewaarborgd.

Kritiek op het onderzoek van de Politieacademie

Het onderzoek van de Politieacademie richt zich uitsluitend op de handhaving van de openbare orde en veiligheid. Hoewel het veiligheidsbeleid een zeer belangrijk onderdeel vormt is het slechts een van de vele facetten die spelen bij de jaarwisseling. We zijn van mening dat dit onderzoek duidelijk haar beperkingen aangeeft en daarmee een deelonderzoek is van een veel groter en complexer geheel.

De visie dat het verbieden van consumentenvuurwerk contraproductief is en gedoemd te mislukken delen we niet. Het is makkelijker te handhaven als er een totaal verbod op het afsteken van het consumentenvuurwerk komt. Iedereen die dan vuurwerk afsteekt is zichtbaar, hoorbaar en strafbaar. Professionele vuurwerkshows zullen hét alternatief bieden en aan de verlangens van de echte vuurwerkkliefhebbers wordt hiermee tegemoet gekomen.

Kritiek op de Commissie Overlast Jaarwisseling

Het onderzoek van de Commissie Overlast Jaarwisseling richt zich uitsluitend op de handhaving van de openbare orde en veiligheid. Evenals de kritiek op het onderzoek van de Politie Academie zoals hierboven geformuleerd zijn we van mening dat het veiligheidsbeleid een zeer belangrijk deel vormt van de jaarwisseling. Het is slechts één van de vele aspecten die spelen bij de jaarwisseling. We zijn van mening dat ook dit onderzoek duidelijk haar beperkingen aangeeft en daarmee een deelonderzoek is van een groter geheel. De visie dat duurder vuurwerk de schade dit jaar moet beperken en dat de Commissie niet overgaat tot advisering van het wijzigen van afsteektijden van vuurwerk, delen we niet.

ONGEREGELDHEDEN IN GOUDA SEPTEMBER 2008

In september 2008 hebben ongeregelde heden in Gouda de hele Tweede Kamer en de Ministerraad in de ban gebracht. De ongeregelde heden van de jaarwisseling 2007/2008, die door heel Nederland plaatsgevonden hebben, zijn in hun omvang en ernst volstrekt onvergelykbaar met wat er in Gouda gebeurd is. Zou niet proportioneel de onrust die ontstaan is in de Kamer over Gouda veel meer passend zijn voor de massaliteit van de problematiek bij de jaarwisseling? De aandacht en initiatieven om de problemen aan te pakken hebben tot nu toe geen effect gehad. Als er door de Tweede Kamer en de ministerraad al zoveel aandacht is geschonken aan de gebeurtenissen in Gouda, hoeveel meer aandacht is dan gerechtvaardigd voor de ongeregelde heden bij de jaarwisseling, die in aantal en hevigheid vele malen groter zijn? Op nationaal niveau is er sprake van chaos, agressie, brandstichtingen en vernielingen, delicten, het niet kunnen handhaven van de orde, milieuvervuiling, geluidsoverlast, dierenangst, letselschade en onveiligheid op straat. Een visionaire aanpak, concrete plannen en het op systematische wijze betrekken van de bevolking zijn urgent op gemeentelijk en landelijk niveau. Voor de nacht waarin 'alles mag' is een ommekeer nodig in denken, durven en doen. We moeten allemaal, zowel burgers als politici op elk niveau, onze verantwoordelijkheid nemen.

Militaire bijstand

Bestuursorganen kunnen in bijzondere gevallen militaire steunverlening aanvragen bij het ministerie van Defensie. In de regeling wordt verwezen naar de Politiewet 1993. Volgens bepalingen in de Politiewet 1993 wordt militaire bijstand geleverd door de Koninklijke Marechaussee of andere onderdelen van de krijgsmacht ter *handhaving van de openbare orde* ten behoeve van de *strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde* dan wel voor het verrichten van taken ten dienste van justitie. Volgens de website www.marechaussee.nl bedroeg in 2006 het aantal personeelsleden 6.351. Omgerekend naar voltijd functies bedroeg volgens de website www.politie.nl het aantal personeelsleden in 2007 bij de politie 52.002

DE OPLOSSING

We zijn uitdrukkelijk tegen het consumentenvuurwerk en voorstander van creatieve, professionele, milieuvriendelijke en gezondheidsveilige vuurwerkshows voor een groot publiek die door de overheid georganiseerd worden. Hiermee worden de grondrechten van de Nederlandse Grondwet hersteld. Gemeenten zouden de faciliteiten voor deze vuurwerkshows kunnen verstrekken of ze zelf kunnen organiseren, zoals dat in steeds meer landen is geregeld. Daarmee wordt voorkomen dat er honderden vuurwerkslachtoffers vallen en het maakt het feestklimaat gezonder en prettiger. Mensen en dieren kunnen tijdens de jaarwisseling weer veilig de straat op gaan en fauna kan zonder aantasting groeien en bloeien. Om dit te bereiken zal de angel uit de traditionele nieuwjaarsviering moeten worden gehaald. De chaotische toestanden, die doen denken aan oorlogsgeweld, zullen daarmee verdwijnen en er zal een klimaat ontstaan waarin we met elkaar op een veilige manier dit feest kunnen vieren.

SLOTCONCLUSIE

De slotconclusie is dat we aan het begin staan van een omwenteling. Deze verandering zal altijd gepaard gaan met weerstand. Het verzet tegen en de angst voor verandering zijn menselijke eigenschappen. Er zijn veel mogelijkheden te bedenken om een verandering op een positieve wijze tot stand te brengen. Een proces van verandering kan niet zonder slag of stoot. Dit vraagt tijd en zal leiden tot bewustwording. Er is per 1 juli 2008 een algeheel rookverbod in Nederland ingesteld voor publieke ruimten. Wat voor velen als onmogelijk werd gehouden is na jaren uiteindelijk gerealiseerd. Met het afsteken van het consumentenvuurwerk in Nederland zal het ook zo kunnen gaan. In het volgende hoofdstuk **Aanbevelingen** worden de te nemen stappen voor de veranderingen beschreven.

SCHEMA CATEGORIEËN AANBEVELINGEN

OP WEG NAAR VERANDERING

Aanbevelingen

De aanbevelingen zijn bedoeld als handreiking aan beleidsmakers om verbeteringen in gang te zetten betreffende de problemen rond de jaarwisselingen. We hopen dat de aanbevelingen zullen bijdragen aan een discussie in de samenleving over de viering van de jaarwisseling.

Dankbetuigingen en gratificaties aan professionele hulpverlening

De eerste aanbeveling is dat de Nederlandse regering een dankbetuiging laat uitgaan naar alle medewerkers van de hulpverleningsdiensten die bij de jaarwisseling 2007/2008 onder extreme omstandigheden hun werkzaamheden hebben verricht. Dit is een erkenning van hun werk want het is immers niet vanzelfsprekend dat professionele hulpverleners bij jaarwisselingen hun eigen leven op het spel zetten. Naast een dankbetuiging is het aan te raden de betrokken hulpverleners een extra gratificatie te geven in de vorm van een belastingvrije bonus. Het toekennen van een gratificatie zien we als een gevarentoeslag.

PLAATSING OP DE POLITIEKE AGENDA

11 In Nederland

Het is wenselijk om een jaarlijkse evaluatie van de jaarwisselingproblematiek vóór 1 maart op de agenda van de Tweede Kamer te zetten. De Tweede Kamer kan de regering verzoeken een onderzoek in te stellen naar alle gevolgen van het afsteken van vuurwerk in relatie tot de jaarwisseling en daarvoor budgetten beschikbaar te stellen. Zo kan op tijd nieuw beleid worden ontwikkeld voor de volgende jaarwisseling. Nu gebeurt dit pas in december waardoor nieuwe maatregelen niet meer mogelijk zijn. Tevens raden wij de Tweede Kamer aan te onderzoeken of de Nederlandse regering in strijd handelt met de Grondwet ten aanzien van de veiligheid van de bevolking bij de jaarwisseling. De plannen van de regering om snelrecht in te voeren zijn effectief voor de handhaving van de orde. Bij schade kan het profijtbeginsel toegepast worden om zo delicten te voorkomen. Ons advies is regelgeving te creëren om de bruto veroorzaakte vuurwerkschade te verhalen op de veroorzaker.

In Europa

De Nederlandse regering kan tegelijkertijd de Nederlandse Europarlementariërs verzoeken om de vuurwerkproblematiek ook in andere Europese landen op de agenda van het Europese Parlement te plaatsen. Het Europese Parlement zet zich onder andere in voor de duurzame ontwikkeling van Europa op basis van een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu.

Het streven naar een uniform Europees beleid ten aanzien van de vuurwerkproblematiek moet toch effectiever zijn dan dure grenscontroles.

PLAN VAN AANPAK 'SAMENWERKEN VOOR EEN VEILIGE SAMENLEVING'

We stellen voor dat de regering een plan van aanpak maakt voor een periode van drie jaar, te beginnen op 1 januari 2009 en eindigend op 1 januari 2012. Het einddoel is een algeheel verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk in Nederland. Het voorstel is om in deze periode stappen te ondernemen om het afsteken van consumentenvuurwerk geleidelijk te vervangen door milieuvriendelijke professionele vuurwerkshows. Deze tijd is nodig om veranderingen mogelijk te maken. Een aantal suggesties zou in overweging genomen kunnen worden:

Gemeenten verantwoordelijk voor milieuvriendelijke professionele vuurwerkshows

Ons ideaal is dat gemeenten bij de jaarwisseling 2011/2012 uitsluitend professionele milieuvriendelijke en gezondheidsveilige vuurwerkshows en licht- en lasershows organiseren. Ons advies is dat elke gemeente zelf het recht heeft om binnen deze drie jaar al of niet het vuurwerkverbod in te voeren en daardoor een pilotfunctie te vervullen.

Voorlichtingscampagne

In de voorgestelde overgangperiode van drie jaar zou ieder jaar een landelijke voorlichtingscampagne georganiseerd kunnen worden voor een veilige jaarwisseling. Al eerder werden door de regering voorlichtingscampagnes gevoerd zoals onder het motto: 'Je bent een rund als je met vuurwerk stunt.' Een nieuwe campagne zou informatie kunnen geven over de 600 kinderen en jongeren die in voorgaande jaren in Nederland als onschuldige toeschouwers van vuurwerk blijvend oogletsel hebben opgelopen.

Aanbevelingen door oogartsen voor de veiligheid van kinderen

Oogartsen raden kinderen en jongeren beneden de 18 jaar aan vuurwerkbrillen te dragen en jonge kinderen achter ramen binnenshuis te laten kijken. Zolang consumentenvuurwerk afgeschoten mag worden dienen preventieve maatregelen genomen te worden. Deze zouden wettelijk verplicht kunnen worden gesteld.

'Een week van discussie over de nieuwjaarsviering'

Week 50 kan jaarlijks uitgeroepen worden tot 'Dé week van discussie over de nieuwjaarsviering'. In de media kan om extra aandacht gevraagd worden voor het vuurwerkthema. Via websites kan gedebatteerd worden over het afsteken van consumentenvuurwerk en de manier om dit voortaan geweldloos en zonder vernielingen te laten verlopen. Artiesten en beeldende kunstenaars kunnen benaderd worden om te helpen met ideeën voor de viering op een andere wijze.

Symposium nieuwjaarsviering.

Week 50 kan afgesloten worden met een symposium. De stichting Staakt het Vuren zal jaarlijks een symposium organiseren. Tijdens dit symposium worden de gevolgen van het afsteken van consumentenvuurwerk bij de nieuwjaarsviering geëvalueerd. Professionals op het gebied van milieu, gezondheid, veiligheid en economie worden uitgenodigd en kunnen oplossingen aandragen en met voorstellen komen.

In plaats van geldverspilling, de millenniumdoelen halen!

Niet alleen de kosten van het vuurwerk zelf kunnen beschouwd worden als geldverspilling. Hetzelfde geldt voor de gevolgen van het afsteken van vuurwerk. Dit bedrag wordt geschat op 1 miljard euro. Dit bedrag kan beter besteed worden aan de wereldwijde millenniumdoelen.

De 8 millenniumdoelen zijn, dat in 2015:

- extreme armoede en honger uitgebannen zijn
- alle jongens en meisjes naar school gaan
- alle mannen en vrouwen dezelfde rechten hebben
- kindersterfte sterk afgenomen is
- er minder vrouwen door zwangerschap sterven
- verspreiding van ziektes zoals aids en malaria gestopt zijn
- meer mensen in een duurzaam milieu leven
- er eerlijke handel, schulden verlichting en hulp is

13

De regering steunt de omschakeling van de vuurwerkindustrie

Een plan van aanpak is nodig voor een omschakeling van de vuurwerkindustrie. Het is nodig dat de regering gelden beschikbaar stelt voor onderzoek over de manier waarop de vuurwerkindustrie zichzelf het beste kan omvormen. Daarna zijn financiële middelen van de regering nodig om dit proces te voltooien. Van producent en handelaar in consumentenvuurwerk zou deze industrie geleidelijk moeten veranderen in een industrie die uitsluitend milieuvriendelijk vuurwerk voor professionele shows op de Nederlandse markt brengt. Vuurwerk dat in China wordt geproduceerd zal ná de genoemde overgangperiode van drie jaar alléén goedgekeurd kunnen worden als aan de strenge eisen van milieuvriendelijkheid en gezondheidsveiligheid wordt voldaan. De Nederlandse handelaren kunnen die eis slechts stellen op voorwaarde dat de regering daar financieel voor garant staat en waarborgen biedt op de controle van de invoer.

Meer opleidingen pyrotechnici

Door uitsluitend professionele milieuvriendelijke en gezondheidsveilige vuurwerkshows toe te staan zullen er meer banen op de arbeidsmarkt komen voor pyrotechnici. Overwogen kan worden om extra opleidingen hiervoor te creëren.

Recepten van vuurwerk en bommen ontoegankelijk maken.

Het is nodig dat er een verbod komt op publicaties en handleidingen over het maken van vuurwerk op internet, in boeken en tijdschriften om de informatie minder toegankelijk te maken.

Vreugdevuren verbieden

Gezien de kosten, de gevaren, het kappen van bomen en de vernielingen aan asfalt zouden vreugdevuren georganiseerd door particulieren niet toegestaan mogen worden.

'Rampenplan' per gemeente

De nieuwjaarsviering kan worden gezien als het grootste structurele risico-evenement. Een rampscenario is dus noodzakelijk. Meerdere controles per jaar van zowel legaal als illegaal vuurwerk liggen voor de hand.

Initiatiefrijke gemeenten kunnen alvast tot invoering van professionele vuurwerkshows overgaan en het afsteken van consumentenvuurwerk ontmoedigen. Hierdoor zullen ongeregelde heden in deze gemeenten vermoedelijk afnemen.

WETENSCHAPPELIJKE ONDERZOEKEN

Gelet op de complexiteit van dit risico-evenement, met zijn structurele problemen, zijn meerdere wetenschappelijke onderzoeken noodzakelijk om als basis te dienen voor afgewogen beleidskeuzes en politieke beslissingen. Bovendien zou de regering *De Onderzoeksraad voor Veiligheid* kunnen verzoeken om een onderzoek te doen naar de gevolgen van het afsteken van het consumentenvuurwerk in Nederland. Vanzelfsprekend moeten hier de nodige gelden voor vrijgemaakt worden. De aspecten waarover onderzoek gedaan kan worden zijn:

14

Milieu

Internationaal gezien wordt aan milieuproblemen en duurzaamheid steeds meer aandacht besteed. Een onderzoek is nodig naar de schadelijke gevolgen van het afsteken van vuurwerk voor het milieu. Voor een deel kan gebruik gemaakt worden van bestaande onderzoeksgegevens. Het effect van (winterse) weersomstandigheden en smogvorming door vuurwerk vraagt nader onderzoek.

Gezondheid van mensen

Er is onderzoek nodig naar de gevolgen van het afsteken van vuurwerk, zoals oogletsel, long-aandoeningen (door fijn stof), gehoorbeschadiging en psychische schade. Het is nodig dat meer onderzoek wordt gedaan naar de schadelijke (gezondheids)effecten van luchtverontreiniging en smogvorming als gevolg van het afsteken van vuurwerk bij verschillende weersomstandigheden.

Gezondheid van dieren

De bewustwording van het respect voor dieren in de samenleving groeit. Dit blijkt uit de vele acties tegen dierenleed. Voor zover ons bekend, is er geen onderzoek gedaan naar fysieke klachten en gedragsverandering bij dieren tengevolge van het afsteken van vuurwerk.

Geweld en vernieling

Gedragswetenschappelijk onderzoek naar de gedragingen van geweldplegers en vernielers tijdens de jaarwisseling vinden we nodig. Wat is de oorzaak dat er extreem geweld en zo veel vernielingen plaatsvinden?

Vergelijking met andere evenementen

Verschillende grote evenementen zouden in een onderzoek vergeleken kunnen worden. Bij carnaval doen zich bijvoorbeeld zelden ongeregelheden voor in tegenstelling tot de nieuwjaarsviering, terwijl alcoholgebruik bij beide vieringen een grote rol speelt.

Brandstichting in scholen

Onderzoek is gewenst naar de economische en maatschappelijke gevolgen van brandstichting in 22 scholen

Jaarwisseling en vuurwerk in de rest van Europa en daarbuiten

Onderzoek zou kunnen worden gedaan naar de manieren waarop jaarwisselingen in andere landen van Europa en daarbuiten gevierd worden.

15

Alternatieve nieuwjaarsvieringen

Onderzoek lijkt zinvol naar alternatieve nieuwjaarsvieringen, professionele vuurwerk-, laser- en lichtshows, de haalbaarheid daarvan en het draagvlak ervoor onder de bevolking .

Milieuvriendelijk vuurwerk

Onderzoek kan plaatsvinden naar de ontwikkeling van milieuvriendelijk en gezondheidsveilig vuurwerk.

Draagvlak voor professionele vuurwerkshows

Onderzoek zou gedaan kunnen worden onder de Nederlandse bevolking om uit te vinden of er voldoende draagvlak bestaat om het consumentenvuurwerk te vervangen door (milieuvriendelijke) professionele vuurwerkshows en laser- en lichtshows bij de jaarwisseling. Door naast het consumentenvuurwerk professionele vuurwerkshows bij de jaarwisseling in de komende jaren te organiseren zou gekeken kunnen worden hoeveel mensen hierop afkomen.

Veiligheid

We stellen voor de Onderzoeksraad voor Veiligheid een onderzoek te laten doen naar de veiligheid van de bevolking bij het afsteken van het consumentenvuurwerk in Nederland. De Onderzoeksraad is uitgerust voor deze taak omdat het een zelfstandig bestuursorgaan is dat onafhankelijk onderzoek doet naar oorzaken en gevolgen van rampen, zware ongevallen en incidenten op een breed werkgebied.

Kosten

Onderzoek is nodig naar de directe en indirecte kosten die het gevolg zijn van het afsteken van consumentenvuurwerk en de nieuwjaarsviering. Hoeveel kost de jaarwisseling elke Nederlander? Te denken valt aan het berekenen van de kosten van de schade aan het milieu, de gezondheidszorg, letsel en psychische schade, geweldsdelicten, hulpverleningsdiensten, brandstichtingen van auto's, huizen en scholen, vernielingen, politie, brandweer, advocatuur, verzekeringen, justitie en rechterlijke macht in verband met aanhoudingen, voorlichtingscampagnes, opruiming van afval en onderzoeken en trainingen van de politie.

VEILIGHEIDSMATREGELEN

Veiligheidscontroles op vuurwerk

16

Er dient ook meer zorg besteed te worden aan de veiligheid van het vuurwerk zelf door controles uit te voeren in winkels en vuurwerkbedrijven, bij de import en het vervoer en in de opslagplaatsen. Veiligheidsmaatregelen op lange termijn om onveilig vuurwerk uit de handel te halen zijn nodig bij zowel legaal als illegaal vuurwerk. Het hele jaar door is er controle nodig om dit te bereiken.

Snelrecht bij geweldsdelicten bij de jaarwisseling

Om de handel in en gebruik van illegaal vuurwerk te ontmoedigen zou er snelrecht moeten worden toegepast en er zou strenger gestraft moeten worden.

Het toepassen van snelrecht om het grote aantal geweldsdelicten tegen professionele hulpverleners aan te pakken moet gefaciliteerd worden.

Extra personeel brandweer, politie, medische hulpverlening bij de jaarwisseling

In verband met de ongeregelheden die verwacht worden bij de jaarwisseling dient extra personeel van de brandweer, politie en medische hulpverlening aanwezig te zijn.

Steun van de Koninklijke Marechaussee, het leger of het korps mariniers bij de jaarwisseling.

Waar nodig zou de Koninklijke Marechaussee, het leger of het korps mariniers ingezet kunnen worden om de brandweer, hulpverleners en de politie bij te staan in het handhaven van de orde. Het is niet ongewoon dat de politie de hulp en bijstand inroept van Defensie. Op grond van de Politiewet en de Wet op de Krijgsmacht kan een beroep gedaan worden door gemeenten om bijstand van deze instellingen.

ALTERNATIEVEN VOOR DE VIERING VAN OUD EN NIEUW

Bij het ontwikkelen van een nieuwe traditie voor de viering van de jaarwisseling denken we aan de oprichting van denktanks, het uitschrijven van prijsvragen en gesponsorde feesten, het creëren van platforms en het mogelijk maken van initiatieven.

Denktanks

Het oprichten van denktanks in gemeenten bevelen wij van harte aan. Een denktank is een brainstormgroep, die gevormd wordt door gemotiveerde mensen uit de samenleving. We gaan ervan uit dat in elke gemeente inwoners gemotiveerd kunnen worden om mee te denken om op een andere en geweldloze wijze oud en nieuw te vieren.

Prijsvragen

Gemeentebesturen zouden in samenwerking met een gemeentelijke denktank prijsvragen kunnen uitschrijven om vooral jongeren enthousiast te maken om ideeën te bedenken. Leuke en creatieve voorstellen voor een bijzonder nieuwjaarsfeest – in het bijzonder gedaan door jongeren – zouden voorgelegd kunnen worden aan een denktank.

Gesponsorde nieuwjaarsfeesten

Gemeenten zouden dergelijke nieuwjaarsfeesten gratis toegankelijk kunnen maken en organiseren. Het bedrijfsleven zou gestimuleerd kunnen worden om door sponsoring ook financieel bij te dragen. Vanwege de onvoorspelbaarheid van de weersomstandigheden in de winter kan een ‘slecht weerprogramma’ gemaakt worden.

17

INFORMATIEVOORZIENING DOOR DE REGERING, GEMEENTEN EN MEDIA

Website vuurwerk

Door de regering zou een website over het fenomeen vuurwerk geopend en bijgehouden kunnen worden, waarbij actuele bijdragen gegeven worden door de ministeries van Veiligheid, Ruimtelijke Ordening en Milieu, Binnenlandse Zaken en Justitie waarop de bevolking direct kan reageren. Op deze website kan een forum komen waarmee ‘gechat’ kan worden.

Informatievoorziening en voorlichting via de media

We stellen voor dat de Nederlandse regering en de Gemeenten de taak op zich nemen toegankelijke informatie over alle aspecten van vuurwerk via internet, televisie, radio, dag- en weekbladen en pamfletten te verspreiden.

OVERIGE AANBEVELINGEN

Invoering pasjessysteem bij aanschaf consumentenvuurwerk

Volgens art. 2.3.3. van het Vuurwerkbesluit is het ‘verboden per levering meer dan tien kilogram consumentenvuurwerk aan een particulier ter beschikking te stellen.’ De controle vindt momenteel plaats door de winkelier: niet de kopende particulier maar de verkopende winkelier is verantwoordelijk voor het verkoopproces. Er is echter geen enkele controle wat de koper/consument uiteindelijk in totaliteit aanschaf en opslaat in zijn of haar woning. Dit kan leiden tot zeer gevaarlijke situaties. Om dit enigszins onder controle te krijgen wordt aanbevolen een landelijk pasjessysteem in het leven te roepen waarbij centraal gemeld moet worden wat elke consument waar en wanneer heeft aangeschaft! Dit betekent dat er een geautomatiseerd informatiesysteem moet worden ontwikkeld, zowel op landelijk als Europees niveau.

‘Ijsfonteinen’ laten vallen onder het Vuurwerkbesluit

De ‘ijsfonteinen’ die veelal verkrijgbaar zijn op de snoepafdelingen bij supermarkten, moeten onder het Vuurwerkbesluit gaan vallen. Deze zijn vaak gedurende het gehele jaar verkrijgbaar.

Het is door samenvoeging van meerdere van deze exemplaren van dit zogenaamde ‘fop- en schertsvuurwerk’ mogelijk om echt vuurwerk te maken. Op internet worden daartoe zelfs instructiefilms aangeboden.

18

Stimulering milieuvriendelijk vuurwerk door btw-verlaging van 19% naar 6%

De btw op consumentenvuurwerk bedraagt op dit moment het hoge tarief van 19%. De overheid zou deze inkomsten kunnen besteden aan het ondersteunen van Nederlandse vuurwerkproducenten bij het ontwikkelen van milieuvriendelijk vuurwerk voor professionele shows. Voor deze vuurwerkshows valt het te overwegen het btw-tarief te verlagen naar het tarief van 6%. Vuurwerk dat in China wordt geproduceerd zal, ná de genoemde overgangperiode van drie jaar, alléén geïmporteerd mogen worden als aan de strenge eisen van milieuvriendelijkheid en gezondheidsveiligheid wordt voldaan.

Referendum Consumentenvuurwerk

Volgens een brief van de regering aan de Tweede Kamer van 2 juli 2008 blijkt, dat ‘ongeveer de helft van de Nederlanders vindt dat het afsteken van consumentenvuurwerk moet worden verboden, maar dat 45% beslist geen afsteekverbod op consumentenvuurwerk wil. Het kabinet is van mening dat het afsteken van consumentenvuurwerk niet verboden moet worden.’ Gelet op het feit er verdeeldheid bestaat onder de Nederlandse bevolking zou een referendum over dit onderwerp democratisch zijn.

Benut de voetbalstadions voor oud en nieuw

De viering van oud en nieuw wordt overschaduwd door buitensporig veel vernielingen en geweldplegingen. Om vooral relschoppers van de straat te houden, zouden bijvoorbeeld de leegstaande overdekte voetbalstadions benut kunnen worden voor spetterende oud-en-nieuwvieringen.

Nederland zou het initiatief kunnen nemen voor een algeheel verbod op consumentenvuurwerk in Europa.

DE ZEVENKLAPPER

Vuurwerk

- kost de belastingbetaler al met al circa 1 miljard euro per jaar, in 1 nacht;
- leidt jaarlijks tot enkele doden en vele gewonden;
- belast het milieu en de atmosfeer met fijn stof en andere giftige stoffen;
- stelt politie en brandweer voor grote problemen en gevaren;
- blijkt levensgevaarlijk, zowel in de illegale als de legale varianten;
- blijkt in strijd met de Nederlandse Grondwet en Europese grondrechten;
- zou in een milieuvriendelijke variant beschikbaar moeten komen;
- staat wereldwijd ter discussie (zie o.m. www.stop-fireworks.org en www.preventblindness.org)

19

Uitnodiging

Leeuwarden, november 2008

Boekpresentatie Vuurwerk Nieuwspoort: Waarom verknallen we onze jaarwisseling?

ZEVENKLAPPER

vuurwerk

- kost de belastingbetaler al met al circa 1 miljard euro per jaar, in 1 nacht;
  - leidt jaarlijks tot enkele doden en vele gewonden;
  - belast het milieu en de atmosfeer met fijn stof en andere giftige stoffen;
  - stelt politie en brandweer voor grote problemen en dito gevaren;
  - blijkt levensgevaarlijk, zowel in de illegale als de legale varianten;
  - blijkt in strijd met de Nederlandse grondwet en Europese grondrechten;
  - zou in een milieuvriendelijke variant beschikbaar moeten komen;
  - staat wereldwijd ter discussie
- (zie o.m. www.stop-fireworks.org en www.preventblindness.org)

Geachte heer / mevrouw

Hierbij willen we u van harte uitnodigen voor de presentatie van ons spectaculaire 'vuurwerkpakket' met drie bijzondere boeken in:

Perscentrum Nieuwspoort
Lange Poten 10
2511 CL Den Haag

Op:
Maandag 8 december
Van 13.00-15.00 uur

Programma:

12.45 - 13.15 uur	Inloop en welkom door Wim Eilering van 'Debatcompany'
13.15 uur	Toespraak Paul Steverink, voorzitter Stichting 'Comité Staakt het Vuren'
13.20 uur	Presentatie: 'Eén miljard verknallen' door drs. Benn Bergmann, econoom
13.35 uur	Toespraken drs. Johan Meijering en Mr.drs. Johan van Wijk, auteurs
13.45 uur	Presentatie eerste exemplaar 'Vuurwerkpakket'
13.50 uur	Toespraak
14.00 – 15.00 uur	Persconferentie

Ieder jaar opnieuw wordt er voor miljoenen euro's aan vuurwerk verknald, met alle gevolgen van dien voor het milieu en de gezondheid. Vandalisme, brandschade, vuurwerkslachtoffers, het lijkt er allemaal gewoon bij te horen. Johan Meijering, Paul Steverink en Johan van Wijk denken daar heel anders over. Samen hebben ze de stichting 'Staakt het Vuren' opgericht, met als doel bewustwording, om mensen wakker te schudden. Het is geen actiegroep die het vuurwerk zonder onderbouwing af wil schaffen. De schrijvers komen met de kale feiten en cijfers en doen op basis daarvan concrete aanbevelingen richting diverse overheden en betrokken instanties (politie, brandweer en zorginstellingen). Deze conclusies verschillen substantieel van die uit een vervolgonderzoek van de Politieacademie en 'Een prettige jaarwisseling' het onderzoeksrapport van de Commissie Overlast Jaarwisseling, onder voorzitterschap van Thom de Graaf.

Actuele ontwikkelingen:

- Visie Kabinet Balkenende IV: (brief aan de Tweede Kamer op 2 juli 2008): “Uit onderzoek blijkt weliswaar dat ongeveer de helft van de Nederlanders vindt dat het afsteken van consumentenvuurwerk verboden moet worden, maar dat 45 procent beslist geen afsteekverbod wil. Het kabinet is van mening dat het afsteken van consumentenvuurwerk niet verboden moet worden.”
- In België hebben onlangs de Vlaamse gemeenten Balen, Dessel en Mol besloten het consumentenvuurwerk in hun gemeenten te verbieden.

Onder auspiciën van de stichting verschijnen nu, vlak voor de jaarwisseling, drie boeken tegelijk die het onderwerp vuurwerk uit drie invalshoeken belichten. In de boeken zullen onder meer aan de orde komen: milieu- en letselschade, geweldsdelicten, brandstichtingen, de kosten en de schade van de vuurwerkhandel, de geldverspilling, de problemen bij zowel de productie, regels en wetgeving, opslag, vervoer, verpakking, de kwaliteit van legaal vuurwerk, de handel in illegaal vuurwerk en misdaad.

“Vuurwerk – Dagboek van een ruststoker” is een dagboek waarin Johan Meijering verslag doet van een jaar van onderzoek en strijd om een vuurwerkvrije jaarwisseling te bevorderen

“Explosief Vuurwerk – Feiten liegen niet” is een feitenboek van Johan Meijering. Een gedetailleerd naslagwerk over de echte feiten en cijfers met betrekking tot legaal en illegaal vuurwerk.

“Verwoestend Vuurwerk” is een spannende en tegelijkertijd hilarische roman van Johan van Wijk waarin verschillende mensen figuren die bij productie, opslag, handel en strijd tegen vuurwerk betrokken zijn.

Kortom, een vuurwerkpakket met echte knallers!

Over de initiatiefnemer:

Johan Meijering studeerde sociale wetenschappen aan de Rijksuniversiteit van Groningen. Hij begon zijn carrière als (hoofd)agent bij de gemeentepolitie en werkte later als maatschappelijk werker en sociale wetenschapper bij diverse gemeentelijke overheden. Al van jongs af startte hij veel initiatieven op het terrein van woon- en leefmilieu. Zo heeft hij gepoogd het vervalsen van kunst en het verhandelen van valse kunst aan banden te leggen. Hij is een bevlogen man, die op idealistische en onorthodoxe wijze staat voor zijn idealen.

STICHTING STAAKT HET VUREN

NIEUWSBRIEF 1, 1 DECEMBER 2008

De Stichting Staakt het Vuren stelt zich ten doel een bijdrage te leveren aan het vervangen van het afsteken van consumentenvuurwerk door milieuvriendelijk, veilig, professioneel vuurwerk- en lasershows. Zou dit een nieuwe weg kunnen zijn, die voor de meerderheid van de Nederlandse bevolking een veilig alternatief biedt?

Gevolgen van de jaarwisseling 2007/2008

Ieder jaar opnieuw wordt er in Nederland voor een vermogen aan vuurwerk verknald, met ernstige gevolgen voor de gezondheid van mensen, dieren en het milieu. In het onderzoeksrapport van de Politie Academie naar de jaarwisseling 2007/2008 staat, dat de jaarlijks terugkerende nieuwjaarsviering het grootste Nederlandse evenement is en daarmee tegelijkertijd ook het grootste risico-evenement. Volgens een ruwe schatting zijn de kosten van de directe en indirecte schade als gevolg van de jaarwisseling 2007/2008 één miljard euro. (€1000,000,000). Er vielen 1.100 geregistreerde gewonden en er werden 1.500 aanhoudingen verricht. Met vuurwerk als wapen werd brand gesticht in 22 scholen, in huizen, auto's en bomen. Er werden honderden bushokjes, duizenden afvalcontainers, talrijke verkeersborden en lantaarnpalen vernield. In Den Haag alleen al rukte de brandweer 800 keer uit. Er werd ook buitensporig geweld gepleegd tegen hulpverleners, politie en tussen mensen onder elkaar. Jaarlijks vallen er 1 á 2 dodelijke slachtoffers. Daarnaast melden oogartsen dat de laatste jaren 600 jongeren en kinderen ernstig oogletsel hebben opgelopen bij het kijken naar het afsteken van vuurwerk. Ook de hoeveelheid fijn stof in de vroege morgen van 1 januari 2008 was vele malen hoger dan de toegestane 50 microgram per kubieke meter. De maximale uurgemiddelde concentratie in stedelijke gebieden bij de jaarwisseling 2007/2008 was 962 microgram per kubieke meter. Ook overtroffen de meeste knallen de pijngrens van het gehoor, waarbij een knal van ongeveer 140 decibel blijvende gehoorschade veroorzaakt.

22

Wat willen de Nederlanders?

Gebleken is, dat veel Nederlanders ernstig bezorgd zijn over de ontwikkelingen bij de viering van Oud en Nieuw. Veiligheid en gezondheid voor iedere Nederlander kan niet worden gewaarborgd. Uit onderzoek blijkt dat ongeveer 50% van de bevolking geen consumenten vuurwerk meer wil. Is hier dan niet de vraag gerechtvaardigd wat de bevolking dan wél wil?

Politieke discussie

Er is door de Nederlandse regering en de Tweede Kamer gediscussieerd over diverse opties over het afsteken van consumentenvuurwerk:

- A. Een algeheel verbod van het consumentenvuurwerk;
- B. De aanvangstijd van het afsteken van consumentenvuurwerk op 31 december verzetten van 10.00 naar 22.00 uur;
- C. Uitsluitend professioneel vuurwerk afsteken bij vuurwerkevenementen die door de overheid worden georganiseerd;

Ontstaan van de Stichting

Het voormalige Comité Staakt Het Vuren begon haar activiteiten in november 2007 en verzond en verspreidde ongeveer 1.000 brieven aan ondermeer alle gemeenten in Nederland, alle leden van de Eerste en Tweede Kamer, alle Ministeries en de grote medefinancieringsorganisaties. Er kwamen meer dan 300 reacties binnen. Een spontane actie van het bestuur van de Stichting in Groningen in december 2007 om vuurwerkgeld dat verknald wordt te besteden aan projecten in Afrika bracht in korte tijd 5.470 euro op. Op 6 augustus 2008 is bij notariële acte de stichting Staakt het Vuren opgericht. Direct ná deze oprichting heeft het bestuur van de stichting 68 ambassades/consulaten uit de hele wereld om informatie gevraagd over het afsteken van vuurwerk in deze landen en de wijze waarop Oud en Nieuw wordt gevierd. Aan 100 koepelorganisaties is gevraagd om suggesties voor het symposium. Universiteiten en hogescholen worden gevraagd om onderzoeksprojecten op te starten over deelgebieden die te maken hebben met het vuurwerk. Een aantal thema's met onderzoeksvragen is opgesteld.

23

Activiteiten van de Stichting (1):

**Symposium 'Staakt Het Vuren. Waarom één miljard verknallen?'
in Cultuurcentrum 'De Oosterpoort', Groningen, op woensdag 10 december van
14.00 tot 17.00 uur. Op loopafstand van het Centraal Station. Garage aanwezig.**

Naar aanleiding van de ongeregelde heden van de jaarwisseling 2007/2008 heeft het bestuur van de Stichting Staakt Het Vuren besloten een symposium te organiseren over de wijze van nieuwjaarsviering, het consumentenvuurwerk en het ontwikkelen van milieuvriendelijk en veilig vuurwerk voor professionele vuurwerk- en lasershows. Het ligt in de bedoeling van het bestuur dit symposium elk jaar in december in Groningen te organiseren.

De volgende sprekers zijn uitgenodigd:

- Prof. dr. ir. Clemens Mensink van het Vlaams Instituut Technologisch Onderzoek (VITO) spreekt over de schadelijke gevolgen van vuurwerk voor het milieu.
- Drs. Benn Bergman, econoom, geeft antwoord op de vraag: "Wat heeft het afsteken van vuurwerk bij de jaarwisseling 2007/2008 de Nederlanders gekost?"

- Drs. B.A.E. Van der Pol van het Universitair Medisch Centrum Groningen spreekt over de 600 jongeren en kinderen die de laatste jaren ernstige oogletsels hebben opgelopen bij het kijken naar het afsteken van vuurwerk .
- Een verpleegkundige van de Spoed Eisende Hulp vertelt over haar ervaringen met gewonden als gevolg van het afsteken van vuurwerk tijdens de jaarwisseling.
- De heer Gerrit Wagenvoort van de Vuurwerkbranche spreekt over de belangen van de Vuurwerkbranche voor consumentenvuurwerk en vuurwerkevenementen.
- Mevrouw Evelien Arler-Marijn. Zij heeft een bedrijf in tentenverhuur en houdt haar zaak draaiende door s'winters consumentenvuurwerk te verkopen, een situatie waarin velen zitten. Zij spreekt namens de Winkeliers.
- Drs. Johan Meijering auteur van 2 boeken: Vuurwerk. 'Dagboek van een ruststoker' en Explosief Vuurwerk. 'Feiten liegen niet'

Wij hebben uitnodigingen gestuurd naar: de gemeentebesturen en gemeenteraden, de colleges van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van elke provincie, de Ministeries en de leden van de Eerste, Tweede en Derde Kamer, politieke partijen en haar jongerenorganisaties, onderwijs instellingen, universiteiten en hoge scholen, specialisten op gebied van geluid, gezondheidszorg (long, oog en oorartsen en Speciale Hulpverlenende Artsen), de brandweer, dierenzorgverlening, politie en psychische zorgverlening, onderzoeksteams zoals de Onderzoekscommissie Veiligheid Verkeer en de Politieacademie, het COT (Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement), leden van de Taskforce Jaarwisselingen, de Stichting Consument en Veiligheid, Bureau Halt, diverse jongerenorganisaties, de verzekeringsbranche, de 'Denktank' van de Congregatie van de Fraters van Utrecht en de Vuurwerkbranche.

24

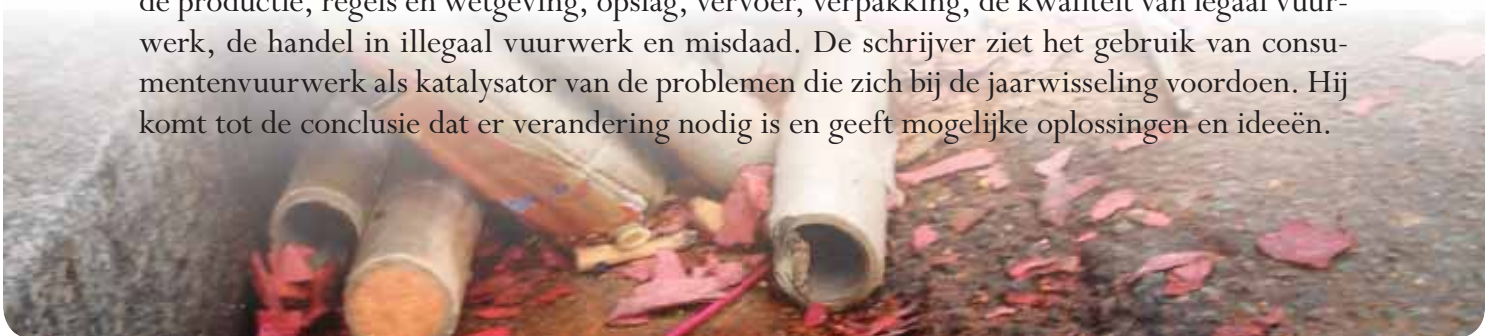
Activiteiten van de Stichting (2):

Drie boeken

Er worden drie verschillende boeken uitgegeven over de gevolgen van het afsteken van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisselingen, onder auspiciën van de Stichting.

Deze boeken met de titels: 'Vuurwerk. Dagboek van een ruststoker', en 'Explosief Vuurwerk. Feiten liegen niet' en 'Verwoestend Vuurwerk', een roman, worden gepresenteerd op maandag 8 december 2008 van 13.00-15.00 uur in het Internationaal Perscentrum Nieuwspoort in Den Haag. Na de presentatie zal er aansluitend een persconferentie worden gegeven.

Realisatie van de drie boeken: Uitgeverij **Elikser in Leeuwarden**. In de boeken zullen onder meer aan de orde komen: milieu- en letselschade, geweldsdelicten, brandstichtingen, de kosten en de schade van de vuurwerkhandel, de geldverspilling, de problemen bij zowel de productie, regels en wetgeving, opslag, vervoer, verpakking, de kwaliteit van legaal vuurwerk, de handel in illegaal vuurwerk en misdaad. De schrijver ziet het gebruik van consumentenvuurwerk als katalysator van de problemen die zich bij de jaarwisseling voordoen. Hij komt tot de conclusie dat er verandering nodig is en geeft mogelijke oplossingen en ideeën.

Onderzoek naar milieuvriendelijk vuurwerk

De Stichting steunt een onderzoeker die bezig is op kleine schaal milieuvriendelijk vuurwerk te ontwikkelen. Dit sluit aan bij de universiteiten van München en Wenen die onderzoek doen naar 'Eco-Friendly Pyrotechnics' waarover is gepubliceerd in het tijdschrift *Angewandte Chemie* en waarover een persbericht is verschenen in Duitsland.

Nederlandse Grondwet en Europese Unie

Aangezien bij de jaarwisseling de veiligheid en gezondheid voor iedere Nederlander niet kan worden gewaarborgd verwijzen we naar de volgende grondrechten van de Nederlandse Grondwet. Artikel 6 lid 2: de wet kan ter zake van de uitoefening van dit recht buiten gebouwen en besloten plaatsen regels stellen ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden. Artikel 21: de zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu. Artikel 22 lid 11: de overheid treft maatregelen ter bevordering van de volksgezondheid. In Europees verband zet de Europese Unie zich onder meer in voor de duurzame ontwikkeling van Europa, op basis van onder meer een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu.

Op zoek naar verandering

We zijn als bestuur van de Stichting op zoek naar verandering en zijn er van overtuigd dat dit mogelijk is. Wie had het voor mogelijk gehouden dat er in Nederland een rookverbod in de werksituatie zou komen? *En in Australië bijvoorbeeld mogen inwoners sinds 1987 geen consumentenvuurwerk meer kopen dankzij de actie gevoerd door oogartsen. Nu worden er alleen professionele vuurwerkshows en lasershows georganiseerd. * In 5 Staten van Amerika, met name *Delaware, Massachusetts, New Jersey, New York en Rhode Island* is het verboden consumentenvuurwerk af te steken. * De organisatie *Prevent Blindness America* ondersteunt het verbod op de invoer en verkoop van alle vuurwerk behalve het vuurwerk dat gebruikt wordt bij professionele vuurwerkshows die afgestoken worden door professionals die een vergunning hebben. In Europa wordt heel verschillend gedacht. * In *Ierland* is het afsteken van consumentenvuurwerk verboden. * De *drie Vlaamse Gemeentes Balen, Dessel en Mol* hebben het afsteken van vuurwerk bij de jaarwisseling 2008/2009 verboden.* Op wereldniveau wil de beweging *Stop fireworks* hetzelfde. * In *Nederland*, waar ongeveer 50% van de bevolking geen consumentenvuurwerk meer wil, zien veel mensen de ellende van het vuurwerkgebruik, zij worden hierdoor bewogen en zoeken naar een gelegenheid om in actie te komen. Het bestuur van de Stichting Staakt het Vuren wil hier graag aan meewerken..

Voor meer informatie bezoek onze website: www.staakhetvuren.com

